

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยขอกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหาอุปสรรค และจุดเด่น จุดด้อยของการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับการศึกษาทางไกลของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สำหรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหาอุปสรรค และจุดเด่น จุดด้อยของการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จากทุกสาขาวิชา มีจำนวน 132,907 คน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร (Yamane, 1973 : 1088)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N คือ ขนาดประชากร
e คือ ความคลาดเคลื่อนการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ .02

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 2,454 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 2,500 คน

2) วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) จำแนกนักศึกษาโดยจัดเรียงข้อมูลตามรหัสจังหวัด และจำแนกนักศึกษาในแต่ละจังหวัดออกเป็น 5 กลุ่มคือ

ก. นักศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี จำนวน 776 คน

ข. นักศึกษาในภาคกลางและภาคตะวันออก ประกอบด้วยนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดที่มีรหัสจังหวัดขึ้นต้นด้วย 13-18, 20-27 และ 70-77 จำนวน 582 คน

ค. นักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดที่มีรหัสจังหวัดขึ้นต้นด้วย 30-39 และ 40-49 จำนวน 404 คน

ง. นักศึกษาในภาคเหนือ ประกอบด้วยนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดที่มีรหัสจังหวัดขึ้นต้นด้วย 50-58 และ 60-67 จำนวน 404 คน

จ. นักศึกษาในภาคใต้ประกอบด้วยนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดที่มีรหัสจังหวัดขึ้นต้นด้วย 70-77 80-86 และ 90-96 จำนวน 334 คน

3) จำแนกนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม (ข้อ ก. ถึง ข้อ จ.) เป็น 12 สาขาวิชา แล้วเรียงเลขประจำตัวนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาตามปีการศึกษา

4) สุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยให้สาขาวิชาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นและให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นเป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากร

5) สุ่มนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาในแต่ละกลุ่ม โดยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (systematic random sampling) โดยเริ่มคนที่ 1 แล้วเว้น 49 คนไปเรื่อย ๆ จนครบจำนวนนักศึกษา 2,500 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนศึกษา (คน)
ศิลปศาสตร์	132
ศึกษาศาสตร์	70
วิทยาการจัดการ	854
นิติศาสตร์	559
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	142
เศรษฐศาสตร์	29
มนุษยนิเวศศาสตร์	91
รัฐศาสตร์	355
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	131
นิเทศศาสตร์	78
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	37
พยาบาลศาสตร์	22
รวม	2,500

1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนจำนวน 43 คนประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารสำนักทะเบียนและวัดผล ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล รองผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล ทั้งในอดีตและปัจจุบันจำนวน 10 คน
 - 2) หัวหน้าฝ่ายทะเบียนนักศึกษา ประกอบด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายทะเบียนนักศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบันจำนวน 5 คน
 - 3) เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนได้แก่
 - ก. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับลงทะเบียนประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รับลงทะเบียนของสำนักทะเบียนและวัดผล และเจ้าหน้าที่รับลงทะเบียนจากศูนย์วิทยพัฒนาจำนวน 15 คน
 - ข. เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลทะเบียนและบริการนักศึกษา จำนวน 5 คน
 - ค. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูล ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเอกสารการสอนเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดสอนเสริมของสำนักบริการการศึกษา จำนวน 2 คน
 - ง. เจ้าหน้าที่จากสำนักคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 คน
 - จ. เจ้าหน้าที่จากกองคลัง จำนวน 1 คน
- สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนดังกล่าวได้มาโดยการเลือกแบบ

เจาะจง

2. เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและรูปแบบการลงทะเบียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ เต็มคำ และคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สภาพการลงทะเบียน

ตอนที่ 2 ปัญหา อุปสรรคของการลงทะเบียน

ตอนที่ 3 จุดเด่น จุดด้อยของการลงทะเบียน

ตอนที่ 4 รูปแบบการลงทะเบียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สำหรับการสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิดจากเอกสารต่าง ๆ และคู่มือการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2.1.2 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนจำนวน 10 คน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกรอบเนื้อหาของคำถาม

2.1.3 สัมภาษณ์นักศึกษาจำนวน 10 คนที่เข้ามาสอบถามเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน ในช่วงเวลาที่คณะผู้วิจัยไปปฏิบัติหน้าที่ประสานงานสอบที่สนามสอบของมหาวิทยาลัยประจำ ภาค การศึกษาที่ 2/2550 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

2.1.4 วางแผนการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ในวัตถุประสงค์ของ การวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 1) สภาพการลงทะเบียน 2) ปัญหาอุปสรรคของการลงทะเบียน 3) จุดเด่น จุดด้อยของการลงทะเบียน 4) รูปแบบของการลงทะเบียนที่เหมาะสมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.1.5 สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับตัวแปรที่มุ่งวัด โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลาย ปิด แบบเลือกตอบ เต็มคำ และคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

2.1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 5 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) พิจารณาความ สอดคล้องและครอบคลุมของข้อคำถามกับตัวแปรที่ผู้วิจัยมุ่งวัด รวมทั้งภาษาที่ใช้พร้อมทั้งให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.1.7 ปรับแก้ข้อคำถามในแบบสอบถามบางข้อตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1.8 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้แล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของข้อคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้

2.1.9 ปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 แบบสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียน แบ่งออกเป็น

2.2.1 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายทะเบียนนักศึกษา

2.2.2 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนนักศึกษา

2.2.3 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลทะเบียนและบริการนักศึกษา

2.2.4 แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล

2.2.5 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์

2.2.6 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักบริการการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเอกสารการ สอนและการจัดสอนเสริม

2.2.7 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กองคลัง

2.2.1 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายทะเบียนนักศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อ ใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) สภาพและปัญหาการลงทะเบียน โดยใช้ระบบ OMR 2) จุดเด่นและจุดด้อยของการลงทะเบียนโดยใช้ระบบ ORM 3) สภาพและปัญหา

การลงทะเบียนในปัจจุบัน (ผ่านไปรษณีย์ Pay at Post เคาน์เตอร์ธนาคาร ผ่านอินเทอร์เน็ต ทางโทรศัพท์ 1551) 4) จุดเด่นและจุดด้อยของการลงทะเบียนในปัจจุบัน 5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงรูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในอนาคต

2.2.2 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนนักศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) สาเหตุการเปลี่ยนแปลงลักษณะและช่องทางการลงทะเบียนจากระบบไปรษณีย์มาเป็นระบบ OMR 2) ลักษณะและปัญหาการลงทะเบียนเรียนโดยใช้ระบบ OMR (มสธ. 28) 3) สาเหตุที่มีการเปลี่ยนแปลงการลงทะเบียนเรียนโดยใช้ระบบ OMR (มสธ.28) มาเป็นลักษณะและช่องทางการลงทะเบียนเรียนในปัจจุบัน 4) สภาพปัญหาอุปสรรคของการลงทะเบียนตามช่องทางในปัจจุบันซึ่งใช้หลายช่องทาง คือ การลงทะเบียนผ่านไปรษณีย์ Pay at Post การลงทะเบียนที่เคาน์เตอร์ธนาคาร การลงทะเบียนผ่านอินเทอร์เน็ต การลงทะเบียนทางโทรศัพท์ 1551 และการลงทะเบียนด้วยตนเองที่ศูนย์วิทย์พัฒนาและที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 5) แนวทางการพัฒนาลักษณะและช่องทางรวมทั้งรูปแบบการลงทะเบียนในอนาคต

2.2.3 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลทะเบียนและบริการนักศึกษา เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) ปัญหาการลงทะเบียนโดยใช้ระบบ OMR 2) ปัญหาการลงทะเบียนโดยผ่านไปรษณีย์ Pay at Post เคาน์เตอร์ธนาคาร อินเทอร์เน็ต ทางโทรศัพท์ 1551 ศูนย์วิทย์พัฒนาและที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 3) จุดเด่น จุดด้อยของการลงทะเบียนในปัจจุบัน 4) ข้อคิดเห็นจากนักศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการลงทะเบียนเรียนจากประสบการณ์การให้บริการตอบคำถามนักศึกษา 5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงรูปแบบการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในอนาคต

2.2.4 แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ประกอบการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) สภาพการลงทะเบียนในปัจจุบัน 2) รูปแบบการลงทะเบียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในอนาคต 3) กระบวนการ/ขั้นตอนการลงทะเบียนในอนาคต

2.2.5 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักคอมพิวเตอร์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) ปัญหาการลงทะเบียนในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับสำนักคอมพิวเตอร์ ตลอดจนจุดเด่น จุดด้อย 2) รูปแบบการลงทะเบียนในอนาคต ซึ่งรวมถึงช่องทาง ลักษณะ กระบวนการและขั้นตอน

2.2.6 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักบริการการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเอกสารการสอนและการจัดสอนเสริม เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ 1) ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการใช้ข้อมูลการลงทะเบียนในการจัดส่งเอกสารการสอนและการจัด

สอนเสริม 2) รูปแบบการรับข้อมูลการลงทะเบียนเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในส่วนที่
สำนักบริการการศึกษาต้องรับผิดชอบ

2.2.7 แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กองคลัง เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้
ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม โดยมีประเด็นเกี่ยวกับ 1) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการรับ
ข้อมูลการลงทะเบียนและการรับเงินค่าลงทะเบียน 2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดส่งใบเสร็จรับเงิน
ให้แก่นักศึกษาในปัจจุบัน 3) จุดเด่น จุดด้อยของการจัดส่งข้อมูลการลงทะเบียนให้กองคลังในปัจจุบัน
4) รูปแบบการจัดส่งข้อมูลการลงทะเบียนและการรับเงินค่าลงทะเบียนในอนาคตรวมทั้งการออก
ใบเสร็จรับเงิน

สำหรับรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์แต่ละฉบับปรากฏในภาคผนวก ข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถาม การสัมภาษณ์
โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาจำนวน 2,500 คน เมื่อ
วันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 โดยทางไปรษณีย์ เพื่อให้ นักศึกษาตอบแบบสอบถามและส่งกลับผู้วิจัยโดย
ทางไปรษณีย์ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2551 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากนักศึกษาที่ตอบกลับ
จำนวน 1,224 ฉบับ สำหรับนักศึกษาที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือแจ้งให้
นักศึกษาทราบและขอความร่วมมือให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามกลับ และให้ส่งคืนผู้วิจัยภายใน
วันที่ 20 มกราคม 2552 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามเพิ่มเติมจำนวน 573 ฉบับ รวมกับแบบสอบถามที่
ผู้วิจัยได้รับครั้งแรกเป็นจำนวน 1,797 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.88

3.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ
การลงทะเบียนจำนวนทั้งสิ้น 43 คน โดยสัมภาษณ์ในระหว่างเดือนตุลาคม 2551 ถึงพฤศจิกายน 2551

4. การวิเคราะห์ข้อมูลหาความถี่และร้อยละสำหรับแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลาย
ปิดและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด และข้อมูลที่ได้จาก
การสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต โดยการเลือกมหาวิทยาลัยที่
เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

1.1 มหาวิทยาลัยในประเทศไทย ผู้วิจัยเลือกมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือก
แบบเจาะจงจำนวน 10 มหาวิทยาลัย สำหรับเกณฑ์การเลือกพิจารณาจากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเปิดได้มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- 4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- 5) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- 6) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 7) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- 8) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- 9) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- 10) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1.2 มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยเลือกมหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงใช้เกณฑ์การพิจารณาจากทวีปต่าง ๆ ได้แก่ ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา ทวีปออสเตรเลีย ทวีปเอเชีย และทวีปแอฟริกา ในแต่ละทวีปคัดเลือกประเทศที่เป็นตัวแทนของทวีปมาทวีปละ 1-2 ประเทศ ในแต่ละทวีปได้ประเทศและมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 มหาวิทยาลัย ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทวีปและประเทศ

ทวีป	ประเทศ	มหาวิทยาลัย
ยุโรป	อังกฤษ	มหาวิทยาลัยเปิดแห่งประเทศอังกฤษ
	อเมริกา	มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียสเตทอีสท์แบย์
ออสเตรเลีย	แคนาดา	มหาวิทยาลัยวินด์เซอร์
		มหาวิทยาลัยอธาบาสกา
	ออสเตรเลีย	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นซิดนีย์
		มหาวิทยาลัยเปิดแห่งออสเตรเลีย
เอเชีย	นิวซีแลนด์	มหาวิทยาลัยแมสซี
		มหาวิทยาลัยโอทาโก
แอฟริกา	ฟิลิปปินส์	มหาวิทยาลัยเปิดแห่งฟิลิปปินส์
	แอฟริกาใต้	มหาวิทยาลัยแห่งแอฟริกาใต้

2. **ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนของมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ**
โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 **ศึกษารูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช**
มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลและแนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศจากเอกสารคู่มือการลงทะเบียนเรียน เว็บไซต์ ตลอดจนข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนเรียนและการใช้ข้อมูลการลงทะเบียนเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3.2 ออกแบบรูปแบบการลงทะเบียนเรียนจากข้อมูลในข้อ 3.1 โดยนำรูปแบบที่แทนด้วยเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ (semantic models) และแนวคิดเชิงระบบ (system approach) มาประยุกต์ใช้

3.3 ตรวจสอบรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับรายละเอียดของการตรวจสอบรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมี ดังนี้

3.3.1 ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในระบบการศึกษาทางไกล และเกี่ยวข้องกับระบบการลงทะเบียนเรียนได้แก่

- 1) ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล
- 2) หัวหน้าฝ่ายทะเบียนนักศึกษา
- 3) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนและการรับสมัครนักศึกษา
- 4) อาจารย์ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล
- 5) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวน 3 คน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกล ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยประเมินตามมาตรฐาน 4 ด้าน คือ 1) ความเป็นไปได้ 2) ความเหมาะสม 3) ความถูกต้อง 4) ความสามารถในการนำไปใช้ประโยชน์ ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตรประมาณค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด (ดังตัวอย่างแบบประเมินในภาคผนวก ข) โดยกำหนดให้ มากที่สุด เท่ากับ 4 คะแนน มาก เท่ากับ 3 คะแนน น้อย เท่ากับ 2 คะแนน น้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน ส่วนการแปลความหมายของระดับความคิดเห็นมีดังนี้ ค่าเฉลี่ย 3.51-4.00 มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 2.51-3.00 มีความ

คิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 1.51-2.00 มีความคิดเห็นในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด สำหรับการสร้างแบบประเมินผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1) กำหนดนิยามของมาตรฐานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความสามารถในการนำไปใช้ประโยชน์ จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับการประเมินทางการศึกษาโดยได้นิยามของมาตรฐานแต่ละด้านดังนี้

ก. ด้านความเป็นไปได้ หมายถึงเป็นรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เจ้าหน้าที่สามารถนำไปพัฒนาระบบและปฏิบัติได้ นักศึกษาดำเนินการได้สะดวกให้ผลลัพธ์คุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน

ข. ด้านความเหมาะสม หมายถึงเป็นรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับระบบการศึกษาทางไกล สนองความต้องการของนักศึกษา มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

ค. ด้านความถูกต้อง หมายถึงเป็นรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่ให้ข้อมูลการลงทะเบียนและจำนวนเงินที่ถูกต้อง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติงานได้

ง. ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ หมายถึงเป็นรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่ผู้ใช้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว และมหาวิทยาลัยได้รับเงินลงทะเบียนเรียนอย่างรวดเร็ว ตลอดจนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเทคโนโลยีบุคลากร และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

2) สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามของมาตรฐานทั้ง 4 ด้าน

3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา โดยการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามในแต่ละด้านกับข้อคำถามแต่ละข้อในแบบประเมินได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66-1.00

4) ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามในแบบประเมินตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) นำแบบประเมินไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อยผู้ทรงคุณวุฒิในระบบการศึกษาทางไกล และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการลงทะเบียนเรียนจำนวน 20 คน ในวันที่ 26 มีนาคม 2552 โดยดำเนินการดังนี้

1) ทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมจัดส่งเอกสารให้ผู้ทรงคุณวุฒิศึกษาล่วงหน้าซึ่งประกอบด้วย ก) สภาพปัญหา อุปสรรค และจุดเด่นจุดด้อยของการลงทะเบียน ข) รูปแบบการลงทะเบียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ค) รูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2) จัดสนทนากลุ่มย่อยโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถเข้าร่วมประชุมได้จำนวน 13 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ค) ในการสนทนากลุ่มย่อยคณะผู้วิจัยได้แบ่งหน้าที่เป็น 3 ลักษณะคือ เป็นผู้นำการสนทนา (moderator) ผู้จัดบันทึกการสนทนา และผู้ช่วยทั่วไปในการอำนวยความสะดวก และได้กำหนดโครงร่างประเด็นการสนทนา เพื่อให้มีการอภิปรายให้เป็นที่ไปตามทิศทางที่กำหนดดังนี้

2.1) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อรูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยที่ได้ออกแบบขึ้นมา

2.2) เพราะเหตุใดท่านจึงมีความคิดเห็นดังเช่นที่อภิปรายมาแล้วนั้น

2.3) ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยนี้อย่างไรบ้าง

2.4) ถ้าได้มีการปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะแล้ว รูปแบบที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร

ในการสนทนากลุ่มย่อยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบการลงทะเบียนเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้องและความสามารถในการนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่

3) ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการลงทะเบียนเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิพร้อมทั้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินรูปแบบการลงทะเบียนเรียนตามรายละเอียดในแบบประเมิน รูปแบบการลงทะเบียนเรียนในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

